

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Petra Mikeše, Ph.D. a JUDr. Naděždy Řehákové v právní věci žalobce: **D. L.**, zast. Mgr. Ing. Janem Procházkou, LL.M. eur., advokátem se sídlem Karolinská 654/2, Praha 8, proti žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy**, odbor cizinecké policie, se sídlem Křižíkova 12, Praha 8, proti rozhodnutí žalované ze dne 22. 4. 2014, č. j. KRPA-157915-15/ČJ-2014-000022, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 29. 5. 2014, č. j. 4 A 22/2014 – 34,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Ing. Janu Procházkovi, LL.M. eur., advokátovi se sídlem Karolinská 654/2, Praha 8, **se p ř i z n á v á** odměna za zastupování ve výši **6 800 Kč**. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů ode dne právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Podanou kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalované ze dne 22. 4. 2014, č. j. KRPA-157915-15/ČJ-2014-000022. Tímto rozhodnutím bylo rozhodnuto podle § 129 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění účinném pro projednávanou věc (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), o zajištění stěžovatele za účelem předání podle použitelného právního předpisu Evropských společenství [Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 ze dne 26. 6. 2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posouzení žádosti o azyl podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti

v některém z členských států (dále jen „Nařízení Dublin III“)]. Doba zajištění byla stanovena na 60 dnů ode dne omezení osobní svobody

[2] Městský soud po vyhodnocení skutečností, které vyplývají z obsahu správního spisu i stěžovatelem předložených tvrzení, dospěl k závěru, že nebyl dán důvod pro zrušení rozhodnutí žalované. Ohledně použitelnosti předpisu Evropských společenství ve výroku napadeného rozhodnutí konstatoval, že mělo být správně postupováno podle Nařízení Dublin III. V době rozhodování o zajištění (22. 4. 2014) byl již tento právní předpis účinný. V článku 49 stanovil, že od vstupu v platnost (1. 1. 2014) bude používán pro všechny žádosti o převzetí nebo přijetí žadatelů zpět bez ohledu na datum učinění žádosti. K námitce, zda stěžovatel v mezidobí vycestoval zpět do své vlasti, uvedl, že tvrzení uváděná v průběhu správního řízení byla nevěrohodná. O vycestování z území Evropské unie nesvědčí ani razítka v jeho cestovním dokladu. K námitce, že stěžovatel nebyl ztotožněn v jednotlivých evidenčních systémech, soud ze správního spisu zjistil, že byl ztotožněn v systému EURODAC, a proto neobstála ani námitka nerealizovatelnosti jeho předání a určení členského státu, kam měl být předán.

[3] Následně se soud zabýval námitkou nevyužití zvláštních opatření s ohledem na skutečnost, že stěžovatel disponoval finančními prostředky. Konstatoval, že bez ohledu na to, zda disponoval nebo nedisponoval finančními prostředky, žalovaný dospěl na základě jeho výpovědi ke správnému závěru, že v jeho případě nebylo možné uložit zvláštní opatření, tedy mírnější formu donucovacích opatření, neboť měl oslabenou důvěryhodnost právě s ohledem na skutečnosti, které vyplynuly z výsledku jeho výslechu. Uložení zvláštních opatření za účelem vycestování nebylo účelné, neboť by nepřinesly záruku, že stěžovatel bude předán na území příslušného členského státu Evropské unie.

[4] Městský soud na základě těchto skutečností dle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), žalobu jako nedůvodnou zamítl.

II. Obsah kasační stížnosti, vyjádření žalovaného

[5] Stěžovatel brojí proti rozsudku městského soudu kasační stížností, jejíž důvody podřazuje pod § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. Napadený rozsudek považuje za nezákonný a skutková podstata, z níž správní orgán vycházel, nemá oporu ve spisech.

[6] Má za to, že soud nesprávně posoudil právní otázku možnosti uložení mírnějších opatření, a proto nesprávně aplikoval § 129 zákona o pobytu cizinců. Úvaha o nedůvěryhodnosti stěžovatele pro neuložení mírnějších opatření nemá oporu ve spisu. Poukazuje na to, že v případě zajištění dle § 129 zákona o pobytu cizinců je v souladu se zásadou proporcionality třeba zkoumat, zda je zajištění nezbytné. Je proto třeba vždy vážit provedení mírnějšího opatření. Úvahu správního orgánu považuje za nedostatečnou.

[7] Byla pominuta skutečnost uvedená v protokolu o vyjádření účastníka správního řízení, kde stěžovatel uvedl, že měl k dispozici finanční prostředky, které si našetřil. Žalovaná se nezabývala tím, zda by tyto finanční prostředky bylo možné složit jako finanční záruku. Ve správním řízení, v němž má být z moci úřední uložena povinnost (strpění zbavení osobní svobody), mají být zjištěny všechny rozhodné okolnosti svědčící ve

prospěch i neprospěch toho, komu má být povinnost uložena. Neztotožňuje se s vypořádáním městského soudu, protože skutečnost, zda stěžovatel disponuje finančními prostředky, nemůže být soudem hodnocena jako irelevantní. S ohledem na subsidiární funkci zajištění nelze tuto skutečnost hodnotit jako zanedbatelného významu. Hodnocení soudu o nevěrohodnosti stěžovatele není správné, protože městský soud neuvedl konkrétní skutečnosti, které mají snižovat jeho důvěryhodnost.

[8] Nejvyššímu správnímu soudu navrhuje, aby napadený rozsudek městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[9] Žalovaný se k podané kasační stížnosti nevyjádřil.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[10] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatel je zastoupen advokátem. Poté přezkoumal napadený rozsudek městského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), ověřil při tom, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[11] Spornou otázkou v projednávaném případě je, zda v případě stěžovatele byla dostatečně a správně posouzena možnost uložení mírnějšího postupu v podobě zvláštních opatření za účelem vycestování dle § 123b a § 123c zákona o pobytu cizinců, před jeho zajištěním za účelem jeho předání dle § 129 uvedeného zákona.

[12] Z ustanovení § 129 odst. 1 zákona o pobytu cizinců vyplývá, že policie zajistí na dobu nezbytně nutnou cizince, který neoprávněně vstoupil nebo pobýval na území, za účelem jeho předání podle mezinárodní smlouvy sjednané s jiným členským státem Evropské unie přede dnem 13. ledna 2009 nebo přímo použitelného právního předpisu Evropských společenství; policie na dobu nezbytně nutnou zajistí i provázeného cizince v případě, že jeho průvoz nelze z objektivních důvodů dokončit bez nutné přestávky.

[13] Vedle této české zákonné úpravy nelze opomenout čl. 28 odst. 2 Nařízení Dublin III, dle něhož *„[č]lenské státy mohou zajistit dotyčnou osobu za účelem jejího přemístění podle tohoto nařízení, existuje-li vážné nebezpečí útěku na základě posouzení každého jednotlivého případu, a pouze pokud je zajištění přiměřené a nelze účinně použít jiná mírnější donucovací opatření“*.

[14] Mírnějším donucovacím opatřením se v českém právním řádu rozumí tzv. zvláštní opatření za účelem vycestování, mezi která patří povinnost pravidelně se hlásit policii a zdržovat se na adrese uvedené policii anebo finanční záruka (srov. § 123b a § 123c zákona o pobytu cizinců). Finanční záruku zákon definuje jako složení peněžních prostředků ve volně směnitelné měně ve výši předpokládaných nákladů spojených se správním vyhoštěním. Nejvyšší správní soud v této souvislosti konstatoval, že *„[p]řed zajištěním cizince za účelem jeho předání podle § 129 zákona o pobytu cizinců na území České republiky, je*

správní orgán povinen zvážit využití mírnějšího opatření, konkrétně zvláštních opatření za účelem vycestování dle § 123b a § 123c citovaného zákona, a tuto úvahu promítnout do odůvodnění rozhodnutí o zajištění cizince“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 10. 2012, č. j. 7 As 107/2012 – 40). Tento výklad dovodil z čl. 15 odst. 1 věty první směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2008/115/ES o společných normách a postupech v členských státech při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí (dále jen „návrátová směrnice“), dle něhož „[n]emohou-li být v konkrétním případě účinně uplatněna jiná dostatečně účinná, avšak mírnější donucovací opatření, mohou členské státy zajistit pouze státního příslušníka třetí země, o jehož navracení probíhá řízením za účelem přípravy návratu nebo výkonu vyhoštění, zejména v případě, že a) hrozí nebezpečí skrývání se nebo b) dotčený státní příslušník třetí země se vyhýbá přípravě návratu či uskutečňování vyhoštění nebo je jinak ztěžuje“.

[15] V projednávané věci z předloženého správního spisu vyplynuly následující skutečnosti. Dne 22. 4. 2014 v 01:15 hod při kontrole hlídkou Policie České republiky bylo zjištěno, že stěžovatel pobýval na území České republiky bez platného víza. Došlo k jeho zajištění v souladu s § 27 odst. 1 písm. d) zákona 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů. Následně bylo zahájeno řízení o správním vyhoštění, neboť se zdržoval na území České republiky bez víza, ač k tomu nebyl oprávněn. V protokolu o vyjádření účastníka správního řízení ze dne 22. 4. 2014, vedeným pod č. j. KRPA-157915/ČJ-2014-000022 stěžovatel uvedl, že do České republiky přicestoval dne 21. 4. 2014 z Běloruska v úkrytu automobilu s úmyslem požádat zde o mezinárodní ochranu. Dále uvedl, že na území schengenského prostoru vstoupil již 27. 2. 2012, cestoval na Island, kde požádal o mezinárodní ochranu. Na Islandu s ním bylo zahájeno Dublinské řízení. Poté kdy se dozvěděl, že bude vrácen zpět do Polska, vycestoval údajně dobrovolně přes Dánsko, Německo, Polsko zpět do Běloruska. Měl strach z případné deportace do Běloruska, a proto z Islandu vycestoval na vlastní pěst. Všechny dokumenty, které obdržel ve vztahu k azylovému řízení, spálil. K dotazu, zda disponuje finančními prostředky potřebnými k dalšímu pobytu a vycestování z území České republiky a návratu do země původu uvedl, že pro začátek má našetřeny nějaké peníze. Po sérii doplňujících dotazů žalované stěžovatel přiznal, že do České republiky přicestoval dříve, a to již 14. 4. 2014. Z dalšího obsahu jeho výpovědi vyplynulo, že se nechce vrátit do Běloruska. Na základě zjištěných skutečností shledala žalovaná splnění veškerých podmínek pro zajištění cizince za účelem jeho předání dle § 129 odst. 1 zákona o pobytu cizinců.

[16] Při posuzování přiměřenosti zajištění neopomněla ve svém rozhodnutí vyhodnotit možné uložení mírnějších donucovacích opatření. Jejich uložení shledala jako nedostačující.

[17] K tomuto závěru se přiklonila poté, co zjistila, že stěžovatel je bez finančních prostředků, nemá zajištěno v České republice žádné ubytování. Na základě výpovědi týkající se jeho řízení o mezinárodní ochraně na Islandu, vstupu do schengenského prostoru bez pobytového oprávnění, rozporných výpovědí ohledně příjezdu do České republiky, posoudila stěžovatele jako nedůvěryhodného. Tyto okolnosti dále přispívaly k závěru, že by se mohl skrývat a ztěžovat průběh celého řízení. Z dosavadního jednání stěžovatele dovodila nebezpečí útěku.

[18] Stěžovatel považuje úvahu správního orgánu za nedostatečnou. Žalovaná se nezabývala tím, zda by finanční prostředky, které si našetřil, bylo možné složit jako finanční záruku. Neztotožňuje ani s posouzením městského soudu, který skutečnost, zda stěžovatel disponuje finančními prostředky, hodnotil jako irelevantní.

[19] Úvaha žalované týkající se hodnocení možnosti uložení mírnějších donucovacích opatření je dostatečná, přezkoumatelná a je z ní zcela zřejmé, na základě jakých skutečností, a proč přistoupila k zajištění stěžovatele a nevyužila mírnějších opatření. Je pravdou, že žalovaná výslovně nehodnotila množství finančních prostředků stěžovatele, nicméně velice důsledně odůvodnila, proč přistoupila ke krajnímu opatření v podobě jeho zajištění. Z rozsudku ve věci sp. zn. 7 As 107/2012 lze dovodit, že před zajištěním cizince je správní orgán povinen zvážit využití mírnějšího opatření. Toto mírnější donucovací opatření musí být účinné, aby zamezilo riziku nebezpečí skrývání se nebo vyhýbání se přípravě návratu do země původu, popř. země tranzitu. Z povinnosti vážit využití mírnějších opatření neplyne nutně povinnost využít takových opatření vždy, tedy i za situace existující důvodné obavy, že mírnější opatření, v podobě povinnosti pravidelně se hlásit policii a zdržovat se na adrese uvedené policii či finanční záruky, nezaručí splnění sledovaného cíle (např. vyhoštění nebo předání do země, kde byla podána první žádost o mezinárodní ochranu).

[20] Na základě informací ze správního spisu lze aprobovat postup žalované, která měla dostatek indicií k úvaze, že uložení mírnějších donucovacích opatření bude neúčinné. Tvrzení stěžovatele o našetřené finanční hotovosti do začátku nemůže při proporcionálním posuzování převážet nad jeho chováním v obdobných situacích v minulosti (útěk z Islandu, spálené dokumenty, rozpory ve výpovědích, vstup do schengenského prostoru bez pobytového oprávnění). Městský soud se na věc díval obdobným způsobem a z tohoto pohledu mu nelze nic vytknout. Nedospěl k závěru, že našetřené finanční prostředky jsou irelevantní, nýbrž k závěru, že uložení mírnějších opatření by nebylo účelné, neboť by nepřinesla záruku, že by stěžovatel byl předán do příslušného členského státu Evropské unie.

[21] Na základě zjištěného skutkového stavu existovala důvodná obava, že stěžovatel uteče, bude se skrývat či jinak se vyhýbat předání do příslušného státu.

[22] K závěrečné námitce, že městský soud neuvedl konkrétní skutečnosti, které mají snižovat důvěryhodnost stěžovatele, je třeba uvést, že městský soud celkovou nevěrohodnost stěžovatele dovodil z rozporů ve výpovědi ohledně přicestování do České republiky, z tvrzení ohledně jeho zadržení a vyslýchání policií v Minsku, z dokladů předložených při jednání soudu, jakož i z chování stěžovatele v průběhu správního řízení. Tyto skutečnosti, jakož i úvahy soudu jsou uvedeny na str. 5 přezkoumávaného rozsudku.

IV. Závěr a náklady řízení

[23] S ohledem na výše uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl. O věci rozhodl bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s., dle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

[24] Stěžovatel, který neměl v řízení úspěch, nemá ze zákona právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalované, která by jinak měla právo na náhradu nákladů řízení, nevznikly v řízení o kasační stížnosti žádné náklady.

[25] Podle § 35 odst. 8 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., zástupci stěžovatele, který mu byl soudem ustanoven k ochraně jeho práv, hradí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát. Ustanovený zástupce stěžovatele, Mgr. Ing. Jan Procházka, LL.M. eur., advokát se sídlem Karolinská 654/2, Praha 8, provedl ve věci dva úkony právní služby, kterými jsou první porada s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení nebo obhajoby, je-li klientovi zástupce nebo obhájce ustanoven soudem [§ 11 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění účinném pro posuzovanou věc, (dále jen „advokátní tarif“) a písemné podání soudu ve věci samé [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu]. Jelikož zástupce stěžovatele učinil úkony právní služby po novele advokátního tarifu provedené vyhláškou č. 486/2012 Sb., tak mu za jeden úkon právní služby v dané věci náleží mimosmluvní odměna ve výši 3 100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5. advokátního tarifu], která se zvyšuje o 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů dle § 13 odst. 3 advokátního tarifu. Celkem tedy za jeden úkon právní služby náleží 3 400 Kč. Zástupce stěžovatele pro řízení o kasační stížnosti zdejšímu soudu nedoložil osvědčení o registraci k DPH. K nákladům řízení o kasační stížnosti tedy daň z přidané hodnoty přičíst nelze. Celková výše odměny ustanoveného zástupce tak činí 6 800 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. prosince 2014

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu